

Disiplin? (Innlegg på Lektorlagets nettside – med henvisning til *Samfunnsaktiv skole – en skole rik på handling*)

1.nov. ble det i VGs elev-avis refereret et par korte uttalelser fra meg om disiplin i skolen. Hovedpoenget mitt var følgende: Ettersom vi, til dels mot vår vilje, oppdrar de unge til selvstendige aktører og forhandlere, møter vi oss selv i døra når de utfordrer oss på vårt pensum, både hjemme og i klasserommet. Vi kan ikke kreve gammeldags disiplin av vår tids avkom. Mer fikk jeg ikke sagt i avis-intervjuet.

Men jeg *skriver* mer i en nylig utkommet pedagogiskbok med tittelen *Samfunnsaktiv skole – en skole rik på handling*. Der skiller jeg mellom *øvelse* og *utøvelse* i skolen. Mens øvelsen sporer kjedsomheten, angår utøvelsen handlingslivet. De unge har i elevrollen for trange rammer for sitt handlingsliv. Altfor mange, også skoleflinke, står i stampe innen disse rammene. Pulten er god for noe, men den rekker kortere enn vi ønsker. De unge søker læreprosjektets friksjonsflate med samfunnsprosessene. Der venter utøvelsen og utøvelsens (kropp)sdisiplin. De vil bli utfordret, sett og fortalt også i offentlige rom, under utøvelse av kollektive prosjekter. Og når pultøvelsen nekter dem disiplinert handling, fremmer den *alternativ* disiplinert handling: den utløser (tildels kollektiv) motstand. Den utløser ”disiplinert udisiplin” og rapper av skolens tid. I mangel av samfunnsfriksjon reagerer mange med ulike former for mentalt fravær, et fravær som dessverre ikke er fraværende, men støyende *til stede* i klasserommene.

Nettsideredaktøren for Norsk lektorlags hjemmeside har mistolket mine små sprell i VGs elev-avis-intervju (www.norsklektorlag.no/viewarticle.php?id=760): ”Det er en ekstra sten til byrden når profilerte pedagoger ikke en gang foreslår alternative tiltak...”. Boka *Samfunnsaktiv skole – en skole rik på handling* viser mitt forslag til alternative tiltak. Den er basert på et halvt livs plunder som lærer, far og forsker.

Edmund Edvardsen
(professor i pedagogikk)
edmund@sv.uit.no